

[Undervisningsministeren]

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen. (Bevarelse af små skoler, skolenedlæggelser m.v.).

(Lovforslag nr. L 98).

Den 25. marts 1983 vedtog folketinget en dagsorden, hvori tinget opfordrede regeringen til administrativt og om fornødent ved lovgivning at sikre de små skolars eksistens på et økonomisk og pædagogisk forsvarligt grundlag. Jeg er helt enig i den tankegang, der ligger bag vedtagelsen af denne dagsorden, og jeg har med det foreliggende lovforslag efterkommet det pålæg, folketinget gav regeringen. Efter lovforslaget er der således mulighed for, at der med henblik på bevarelsen af små skoler kan godkendes fravigelser fra bestemmelserne i lovens kapitel 2 om undervisningsens ordning, og der kan endvidere ved disse skoler opnås tilladelse til, at en klasse omfatter børnehaveklasse og 1. og 2. klasse. Når jeg har valgt at efterkomme folketingets pålæg på denne måde, skyldes det, at jeg ikke har ønsket på forhånd at lukke af for nogen muligheder for at fremme bevarelsen af små skoler på et økonomisk og pædagogisk forsvarligt grundlag.

Forudsætningen for, at der kan gives tilladelse til de nævnte fravigelser fra loven, er imidlertid, at der foreligger en ansøgning herom fra de kommunale skolemyndigheder, og der vil kun blive godkendt fravigelser i det omfang, det skønnes pædagogisk forsvarligt. Bestemmelserne omfatter kun de – for tiden ca. 125 – ikke årgangsdelte skoler.

Siden jeg tiltrådte som minister, er jeg gang på gang blevet stillet over for ønsket om en ændring af reglerne om afstemninger om skolenedlæggelser, idet det er opfattelsen, at afstemningsreglerne især i de større byer har vanskeliggjort tilpasningen af skolestrukturen til det faldende elevtal. På baggrund af disse ønsker og under hensyn til, at afstemningsreglerne ikke har samme betydning, hvor skoletætheden er stor, som i landdistrikterne, foreslås reglerne om afstemninger om skolenedlæggelser ændret, således at afstemningsmuligheden bortfalder for skoler, der ligger mindre end 1,5 km fra den eller de skoler, hvortil den overvejende del af eleverne overflyttes.

Hvor en skole er opretholdt som følge af resultatet af en beboerafstemning, er der endvidere efter forslaget mulighed for, at under-

visningsministeren kan godkende, at der på ny afholdes en afstemning om skolens nedlæggelse. Denne bestemmelse tager kun sigte på tilfælde, hvor forudsætningerne for den første afstemning har ændret sig væsentligt, således at det forekommer åbenbart urimeligt at pålægge kommunen at opretholde skolen.

Endelig åbnes der med det foreliggende lovforslag mulighed for, at kommunerne kan tilbyde eleverne på de ældste klassetrin undervisning i datalære. Kommunerne kan allerede efter de gældende regler lade datalære indgå som et delemne i bestående fag, og undervisningsministeriet vil henstille til de kommunale skolemyndigheder, at man sideløbende med, at datalære bliver valgfag på de ældste klassetrin, lader faget indgå i den obligatoriske undervisning på ét eller flere klassetrin. Det er i øvrigt mit ønske, at datalære får en så hurtig udbredelse inden for folkeskolen som muligt, og jeg vil derfor opfordre de kommunale skolemyndigheder til at fremme undervisningen i dette fag.

Med det foreliggende lovforslag sker der på en række punkter en tilpasning af folkeskoleloven til den seneste udvikling inden for folkeskolen. Det er min opfattelse, at erfaringerne med folkeskolens afgangsprøver tilsiger, at der også på dette område er et påtrængende behov for ændringer, således at eleverne kommer til at gå til prøve på det niveau, de er undervist på. Dette spørgsmål er imidlertid stadig under overvejelse i undervisningsministeriet, og forslag herom er derfor ikke medtaget i lovforslaget.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale lovforslaget til velvillig behandling.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Hermed tillader jeg mig for det høje ting at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om gymnasieskoler og studenterkursus. (Kursus og prøve i teoretisk og praktisk pædagogik).

(Lovforslag nr. L 99).

Lovforslaget går ud på at tilvejebringe en hjemmel til at forbeholde pædagogikum for kandidater, der har fået ansættelse i gymnasieskolen.

Der har indtil nu været balance mellem antallet af ansøgere til pædagogikum og de årlige bevillinger, og ministeriet har derfor kunnet optage alle ansøgere, der opfyldte